

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Tarihte Usul	TAR114	2	3 + 0	5,0	Zorunlu
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (Yüz yüze)				
Amaç	Tarih biliminin temel kavramlarını, kaynak türlerini ve tarihsel araştırma yöntemlerini öğrencilere tanıtmak, öğrencilerin tarihsel bilgi üretim sürecini kavramasını ve akademik araştırmalara hazırlıklı hale gelmesini sağlamak.				
Ders İçeriği	Bu ders, tarih disiplininin doğasını ve tarihsel bilginin nasıl üretildiğini anlamaya yönelik temel bir giriş niteliğindedir. Öğrencilere tarih yazımı sürecinde kullanılan kaynak türleri, bu kaynakların eleştirel değerlendirmesi ve tarihsel olayların bilimsel yöntemlerle nasıl analiz edileceği aktarılır. Ders kapsamında sözlü tarih, yazılı belgeler, arkeolojik buluntular gibi çeşitli kaynak türleri incelenir. Ayrıca, tarihsel olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkileri, zaman kavramı, kronoloji ve bağlam oluşturma üzerine çalışmalar yapılır. Tarihyazımı tarihsel yaklaşımlarla birlikte ele alınarak antik çağdan modern döneme kadar tarih düşüncesinin gelişimi tartışılır. Osmanlı ve Avrupa tarihyazımı arasındaki farklılıklar karşılaştırmalı olarak değerlendirilir. Öğrenciler arşiv belgelerini tanıır, belge türlerini ayırt eder ve basit belge çözümleme pratiği yapar. Akademik yazım teknikleri, etik ilkeler ve doğru atıf sistemleri uygulamalı olarak işlenir. Ders sonunda öğrenciler, küçük bir araştırma projesi yürüterek hem tarihsel kaynak kullanımına dayalı bir plan oluşturur hem de akademik araştırma etiğini içselleştirir.				
Ders Kaynakları	Mübahat Kütükoğlu, Tarih Araştırmalarında Usul , Zeki Velidi Togan, Tarihte Usul, Fernand Braudel, Tarih Üzerine Yazılar, Michael Stanford, Tarihin İncelenmesi İçin Bir Kılavuz, Erdem Sönmez, Annales Okulu ve Türkiye'de Tarih Yazımı, Ferdan Ergut, Tarihin Hakikatleri , Peter Burke, Fransız Tarih Devrimi Annales Okulu, John Lukacs, Tarihsel Bilinç , Abdulkadir Özcan, Osmanlı'da Tarih Yazımı ve Kaynak Türleri , Suraiya Faroqhi, Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir?, Robin George Collingwood, Tarih Tasarımı, Edward Hallett Carr, Tarih Nedir?				

Hafta	Konu
1	Tarih nedir? Bilim olarak tarih
2	Tarihin kaynakları: Sözlü, yazılı, arkeolojik
3	Tarihsel zaman ve kronoloji
4	Nedensellik ve tarihsel bağlam
5	Birincil ve ikincil kaynak ayrımı
6	Tarih yazıcılığı: Antik çağdan modern döneme
7	Osmanlı ve Avrupa tarihyazımı
8	Ara Sınav
9	Belge türleri: Arşiv belgeleri, kronikler, seyahatnameler
10	Arşiv kullanımı ve belge çözümleme
11	Tarihsel metin okuma ve yorumlama
12	Akademik yazım kuralları ve etik
13	Tarihsel araştırma planı hazırlama
14	Kaynakça oluşturma ve atıf sistemleri
15	Uygulamalı örnek: Küçük bir araştırma projesi
16	Final Sınavı

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	3	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	2	4
Ara Sınav 1		3	1
Ödev 1		30	1
Final		3	1
Ders İş Yüğü:		128	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		5,02	

Program Çıktıları

1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiği bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceği engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğini bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve millî varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14
Tarihsel araştırma sürecinin temel aşamalarını tanımlayabilir.	4	4	3	5	5	4	4	5	3	2	4	4	4	5
Bir tarihsel olayla ilgili araştırma planı oluşturabilir.	4	5	2	5	5	4	3	5	4	3	2	3	4	5
Tarihyazımının gelişimini ve tarihsel yaklaşımları özetleyebilir.	4	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2
Akademik araştırmalarda geçerli etik kuralları tanır.	4	5	4	5	5	4	5	4	3	4	4	2	4	5
Farklı kaynak türlerini ayırt ederek analiz edebilir.	4	4	4	5	5	5	4	4	3	2	3	4	3	5
Ortalama Değer	4	4,2	3	4,6	4,6	4	3,8	4	3	2,8	3,2	3	3,4	4,4

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgi getir/426088>